

Intern PM 2020-12-14

Holmen – Tillfälligt stoppad av Försvarsmakten

I en faktaruta efter nyhetsartikeln om att Vikboland Vind ”ger upp”, sägs om Holmens planer på vindkraft i norra Östergötland att: ”Försvaret har tillfälligt satt stopp för detta”.

Holmen har nu flera problem att brottas med utöver en massiv opinion mot vindkraftsplanerna en opinion som dessutom har stöd i gällande ÖP.

1. **Försvarsmakten** kan möjligen tänka sig en mindre etablering vid Klintaberget och Skybygget – oklart var – oklart hur liten. Högsjön påverkas bara marginellt.
2. **Svenska Kraftnät** kräver ett säkerhetsavstånd från 400 kV ledningar om minst 250 m – dvs ett område med en bredd om minst 600 m. Högsjön påverkas inte. Där framhålls emellertid:

Vi vill dock påminna om att all utbyggnad av elproduktion kräver anslutningsnät. Vid större produktionsetableringar krävs ofta förstärkningar av såväl lokal-, region som transmissionsnät. All produktionsutbyggnad medför därmed utbyggnad av infrastrukturen för el. Detta måste beaktas i den fortsatta planeringen.

Det avsnittet betyder såvitt jag förstår mycket stora investeringar för anslutning till stamnätet och gäller för samtliga etableringar.

3. **Trafikverket** kräver ett säkerhetsavstånd om 290 m till allmän väg och 310 m till järnväg.
4. **MSB** har för Skybygget och Klintaberget krav på länkstråk om 240 m. Högsjön påverkas inte.

En del av dessa säkerhetsavstånd ligger säkert inom samma area, men sammantaget blir det en hel del markområden som försvinner, vilket komplicerar och fördyrar.

Holmens nästa uppgift är att göra en samrådssammanställning, som är en mycket stor och resurskrävande uppgift om den tas på allvar. Vad betyder det att Försvarsmakten tillfälligt satt stopp?

Som jag ser saken har Holmen tre huvudalternativ.

1. **Fullfölj den ursprungliga planen.** Det alternativet verkar utsiktslöst.
(Se MB 3 kap 10 § nedan.)
2. **Arbeta om den ursprungliga planen.** Försvarets nej är med hänsyn till sekretess nära nog omöjligt att tillgodose. Övriga hinder inom Skybygget och Klintaberget kommer att avsevärt sinka, försvåra och fördyra projektet.
3. **Lägg ner projektet** – i vart fall såvitt avser Skybygget och Klintaberget. Då återstår Högsjö som med kvarvarande 16 kvk ensamt skall svara för de investeringar som krävs för anslutning till stamnätet. Projektet får därigenom en ekonomisk slagsida som sannolikt gör att det havererar helt.

Att lägga ned ett projekt kan ju ske på lite olika sätt. Det för Holmen minst smärtsamma torde vara att låta projektet självdö, vilket enklast går till så att man inte sätter till de resurser som behövs för att fullfölja eller arbeta om projektet. Att i det här läget – offentligt gå ut och säga att det finns så många hinder att man beslutat lägga ner – innebär en prestigeförlust som Holmen inte kommer att orka med. Det handlar om hinder som borde ha utretts och som var förutsebara innan man drog igång.

Den här situationen aktualiserar mina PM om tidsskada och om expropriationsreglerna. Med andra ord borde det vara rätt tillfälle för politiken att offentligt säga att projekten i nuvarande form inte kommer att tillstyrkas.

Som ovan

Hans Kindstrand

MB 3 kap. 10 §

Om ett område enligt 5–8 §§ är av riksintresse för flera oförenliga ändamål,¹³⁷ skall företräde ges åt det eller de ändamål som på lämpligaste sätt främjar en långsiktig hushållning med marken, vattnet och den fysiska miljön i övrigt.¹³⁸ Behövs området eller del av detta för en anläggning för totalförsvaret skall försvarsintresset ges företräde.